

La **responsabilitat social**
lingüística en el marc dels
Focus de l'RSE a Catalunya

focus
de l'RSE a Catalunya

Què és el projecte Focus de l'RSE a Catalunya?

El projecte **Focus de l'RSE a Catalunya** és l'**agenda local de l'RSE**.

Pretén **estendre l'RSE fomentant que les empreses que operen a Catalunya integrin en la gestió de la seva RSE aquells temes prioritaris en clau local**, que han estat seleccionats de forma participativa entre grups d'interès representatius i de manera dinàmica en el temps.

Per a facilitar que les empreses donin un caràcter prioritari a aquests focus, es divulgaran **eines i recursos**, o se'n crearan de nous, com ara: guies, exemples de bones pràctiques, jornades i espais d'intercanvi i desenvolupament, accions pilots d'implantació, organismes experts de referència, formació, premis i reconeixements...

L'agenda local es treballa de manera interrelacionada amb l'agenda global, representada principalment pels **Objectius de Desenvolupament Sostenible** de Nacions Unides.

Què he de fer per atendre la meva responsabilitat social?

Com se sap què he de fer?

La gestió de l'RSE té com a eix central la determinació per part de cada empresa de quins són els aspectes que li són rellevants.

Normalment les empreses identifiquen aspectes materials a dos nivells:

- els aspectes vinculats als seus impactes corporatius més directes, i
- els vinculats a les demandes explícites dels *stakeholders*, que sovint els suposa un entorn més desconegut.

Quina limitació presenta?

- a) Com que suposa obrir-se a un entorn més desconegut, algunes empreses van retardant en el temps iniciar alguna acció.
- b) Entre els grups d'interès que truquen a la nostra porta, cadascun té capacitat diferent d'influència, i hi ha el risc de deixar-se portar pel més convincent sense que respongui a una tria raonable per part de l'empresa.
- c) Pot passar que l'acció feta amb bona voluntat no aporti un resultat prou interessant per al conjunt d'una societat.

Es posa de manifest la mancança d'una veu prou àmplia del territori o societat com a grup d'interès.

Què proposem per abordar millor la responsabilitat social?

Proposem a l'empresa els focus més rellevants

El projecte Focus aporta la selecció dels aspectes més rellevants, i alhora coneixement i recursos per a abordar-los:

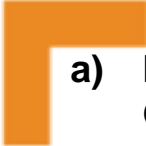
- ✓ Detall dels aspectes proposats
- ✓ Exemples de bones pràctiques
- ✓ Guies i materials adequats
- ✓ Espais d'interrelació i debat
- ✓ Formació
- ✓ Desenvolupament conjunt amb els ODS de Nacions Unides
- ✓ Contactes i recursos
- ✓ Premis i reconeixements

Per millorar la contextualització de l'empresa és important detectar aquells aspectes que poden ser importants en cada territori on opera.

Com ho fem?

- a) Generant un espai de consens entre diferents actors, empreses, experts, agents socials, acadèmics, etc.
- b) Implicant els principals agents socials i acadèmics per a compartit l'impuls i desenvolupament.
- c) Establint un mecanisme per facilitar l'actualització periòdica de la proposta i ampliar la base del consens i representativitat social.

Convidem les
empreses que
operen a Catalunya
a incorporar aquests
Focus en la gestió
de la seva RSE

-
- a) **Donar veu al “Grup d’interès Comunitat”!**
Generar un consens dinàmic sobre quins són els aspectes més rellevants en la gestió de l’RSE a Catalunya.
 - b) **Motivar les empreses a atendre les inquietuds locals!** Orientar les empreses per enfocar la seva RSE en l’àmbit territorial català i proveir-los materials i recursos per a facilitar que puguin incorporar aquests focus en la gestió de la seva RSE.

[Clicant la imatge](#) accedireu a 15 min de presentació del projecte Focus (Fòrum directiu, 27-04-2015). Tot seguit de la presentació intervé Josep Maria Lozano en una ponència relacionada, en què reflexiona sobre la comunitat com a stakeholder.

[Clicant la imatge](#) accedireu al vídeo de la Sessió de Diàleg sobre el projecte Focus (8-03-2016). Van participar-hi empreses, agrupacions empresarials, organitzacions socials i acadèmiques, organismes públics, i experts, amb l'objectiu d'identificar els focus o temes més rellevants en la gestió de l'RSE.

Resums al web:

098-03-2016 [Es projecta una agenda local de la responsabilitat social empresarial a Catalunya](#)

29-04-2015 [Debat sobre "la comunitat com a stakeholder" al Fòrum directiu de Respon.cat amb Lozano i la presentació del projecte Focus](#)

**Generació
d'ocupació i de
qualitat**

**Compromís
amb la comunitat
i aliances**

**Desenvolupament
econòmic
responsable**

Cohesió social

**Compromís amb
el territori**

**Ètica de les
organitzacions**

**Desenvolupament
del capital humà**

**Economia
circular**

- Immigració
- Pobreses: energètica, habitacional, infantil...
- Integració social i laboral de col·lectius amb dificultats d'inserció

Cohesió social

- Identitat i valors: **llengua, cultura**, valors cívics i democràtics, participació...
- Generar aliances i col·laborar amb el teixit associatiu
- Territori socialment responsable

Compromís amb la comunitat i aliances

- Passarel·les entre la formació i l'ocupació
- Ocupació de qualitat

Generació d'ocupació i de qualitat

- Empresa saludable i entorn laboral satisfactori: benestar físic, emocional i relacional
- Gestió per competències, desenvolupament i ocupabilitat
- Captació i retenció de talent, igualtat d'oportunitats
- Racionalització horaris: conciliació, flexibilitat laboral, reforma horària

Desenvolupament del capital humà

- Cooperació empresarial: Aliances i col·laboracions, clústers...
- Compra i contractació local
- Internacionalització i innovació responsables

Desenvolupament econòmic responsable

- Competitivitat responsable
- Fiscalitat responsable
- Transparència
- Propòsit i llegat

Ètica de les organitzacions

- *Smart region*: mobilitat, eficiència...
- Preservació del territori: patrimoni natural i biodiversitat
- Adaptació al canvi climàtic

Compromís amb el territori

- Eficiència dels recursos: energia, aigua i materials
- Recursos alternatius, residus com a recurs i simbiosi industrial
- Mitigació del canvi climàtic

Economia circular

Focus: Compromís amb la comunitat i aliances

Perspectiva RSC: El discurs de l'RSC sempre emfatitza la necessitat que les empreses facin l'esforç de comprensió de les societats on operen, s'adaptin als contextos locals a partir de principis i valors universals, i tractin de donar suport al seu desenvolupament comunitari. Per mitjà del diàleg amb grups d'interès poden comprendre les inquietuds de la societat i descobrir les millors pràctiques, i travar les aliances i marcs de col·laboració. Una societat civil vertebrada i un ric teixit associatiu són punt de partida imprescindible per a articular el compromís de les empreses amb la societat. La gestió de la diversitat és un aspecte central de l'RSC, i en conseqüència el respecte a les diferents identitats.

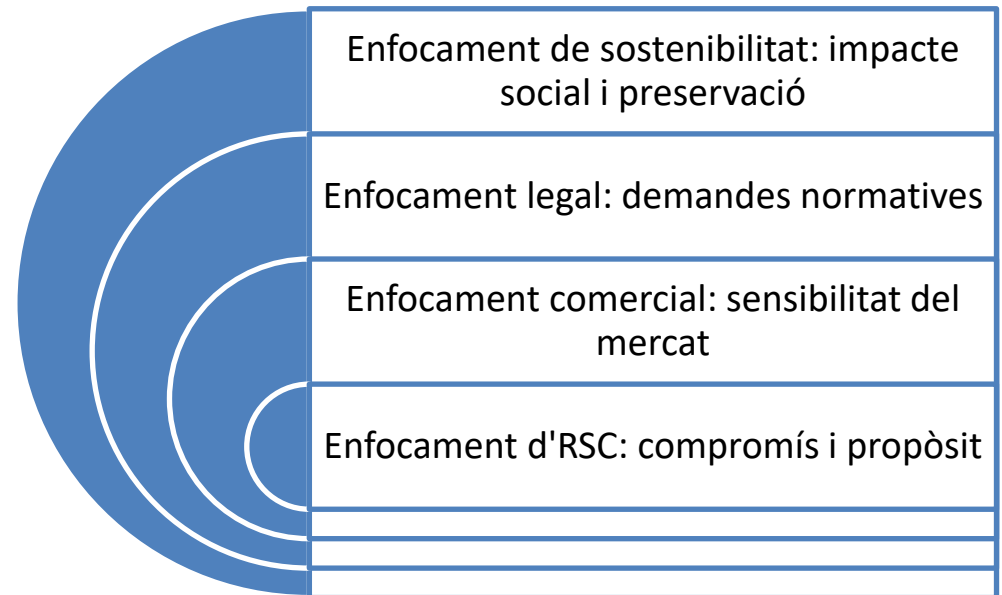
Justificació per a Catalunya. El paper de les empreses a l'hora d'operar en societats amb identitats diferenciades és una matèria rellevant en RSC, ja que més enllà del compliment normatiu, una empresa ha de saber valorar la rellevància que tenen aquestes identitats tant en termes de respecte a la diversitat com tenint en compte les expectatives i inquietuds de les comunitats on l'empresa opera. Catalunya té una societat civil desenvolupada i rica en organitzacions diverses, de manera que l'RSC ha de poder construir aliances amb aquesta societat vertebrada, generar mecanismes de col·laboració amb el teixit associatiu i les entitats no lucratives en particular, respectant el model institucional, associatiu i de voluntariat existent, i fer de les empreses un agent més en la construcció d'un territori socialment responsable.

Detall. La consideració de la societat catalana com un ens nacional al marge de les fronteres polítiques, amb una realitat històrica i una voluntat de continuar existint, i amb una expressió de demanda de voler ser tractada amb aquesta singularitat, hauria de comportar per part de la comunitat empresarial, ja sigui autòctona o que operi a Catalunya, un esforç de comprensió del context de sostenibilitat i de les bones pràctiques més adequades a cada organització, ja sigui en matèria sociocultural, lingüística, vertebració empresarial i institucional, etc. Així mateix, la construcció d'un Territori Socialment Responsable requereix que organitzacions molt diverses incorporin l'RSC, ja siguin grans o petites i privades, socials o públiques, amb una intensitat suficient per fer rellevant aquest enfocament de gestió en la cultura organitzacional del territori, creant marcs de diàleg on identificar i afrontar els reptes de sostenibilitat del territori en els seus diferents vectors i, finalment, incorporar els elements de l'RSC com a atribut de la pròpia marca de territori.

Focus: Compromís amb la comunitat i aliances → llengua

Davant una matèria tan sensible com la llengua, les empreses haurien de moure's en quatre enfocaments:

- Marc normatiu: l'enfocament **legal** (garantir-ne el compliment),
- Mercat: l'enfocament **comercial** (incorporar criteris de màrqueting),
- Societat: l'enfocament de **responsabilitat social** (ser sensibles a les inquietuds de la societat), i
- Sostenibilitat: l'enfocament de la **preservació** (mostrar un compromís amb l'impacte)

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

El desenvolupament del Projecte Focus incorpora el foment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de Nacions Unides tot fent compatible l'agenda local i l'agenda global de l'RSE.

Contribueix al desenvolupament sostenible amb del següents ODS de l'Agenda 2030

A quins Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) podem contribuir amb l'RSE lingüística?

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

(-) rellevància (+)

Les empreses han de gestionar l'RSE a partir de com produeixen i com promouen un consum responsable, que també ha d'incloure el respecte a la llengua pròpia (Codi de Comerç..). (12.6; 12.8)

12 PRODUCCIÓ I CONSUM RESPONSABLES

Usar la tecnologia per afavorir el multilingüisme, potenciant les llengües de les comunitats on l'empresa opera

9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURA

Per exemple, l'atenció mèdica a infants o a persones grans en residències sense tenir en compte la llengua materna per expressar les emocions. I igual que es parla d'eco-angoixa, s'ha començat a identificar la linguo-angoixa, pel context d'emergència lingüística o pel malestar que suposa per a una persona treballar en una organització que no respecta la llengua del propi país.

3 SALUT I BENESTAR

4 EDUCACIÓ DE QUALITAT

Facilitar que les persones novingudes aprenguin la llengua pròpia del país contribueix a l'educació al llarg de la vida. (4.6)
Les institucions educatives han d'assegurar l'impacte social en matèria de llengua: el ple domini de les dues llengües oficials.

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

Les empreses poden ajudar a revitalitzar i prestigiar la llengua, protegint un dels principals patrimonis culturals, amb vinculacions socials, econòmiques, etc., i a fer unes comunitats sostenibles. (11.4)

8 TREBALL DECENT I CREIXEMENT ECONÒMIC

L'activitat turística és en tots els seus subsectors un espai de foment de la cultura i llengua de cada comunitat, amb un model de turisme responsable que respecta la diversitat. (8.9). A més es respecten els drets lingüístics al lloc de treball (8.8)

16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

Assumir des de les empreses els compromisos que els nostres governs han firmat (per exemple la Carta Europea de Llengües Minoritzades) o la ciutadania ha votat (com contribuïm al mandat constitucional de protegir les llengües?). (16.3)

5 IGUALTAT DE GÈNERE

En certs col·lectius novinguts, resulta més difícil per a les dones la socialització, i el desconeixement de la llengua pròpia actua com una limitació. (5.1)

10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

Normalitzar l'ús de la llengua pròpia del país entre els nostres equips contribueix a la seva integració laboral, social i a la millora de l'ocupabilitat. (10.2)

1 FI DE LA POBRESA

Les habilitats lingüístiques aporten solidesa davant el mercat laboral. Les accions de voluntariat cap a col·lectius socials, per exemple, poden contribuir-hi.

17 ALIANCES PER A ASSOLIR ELS OBJECTIUS

Convenen les aliances amb organitzacions especialitzades o entre empreses per a abordar les millors pràctiques empresarials en gestió lingüística en un context de multilingüisme.

Resultats esperats en el desenvolupament de cada focus

Conèixer i reconèixer

Identificació de bones pràctiques

Realització d'estudis

Premis i reconeixements

Fomentar

Divulgar cursos, recursos, guies, etc.

Divulgar i promoure jornades

Iniciatives concretes (per exemple, bosses de col·laboració, plans pilot implantació)

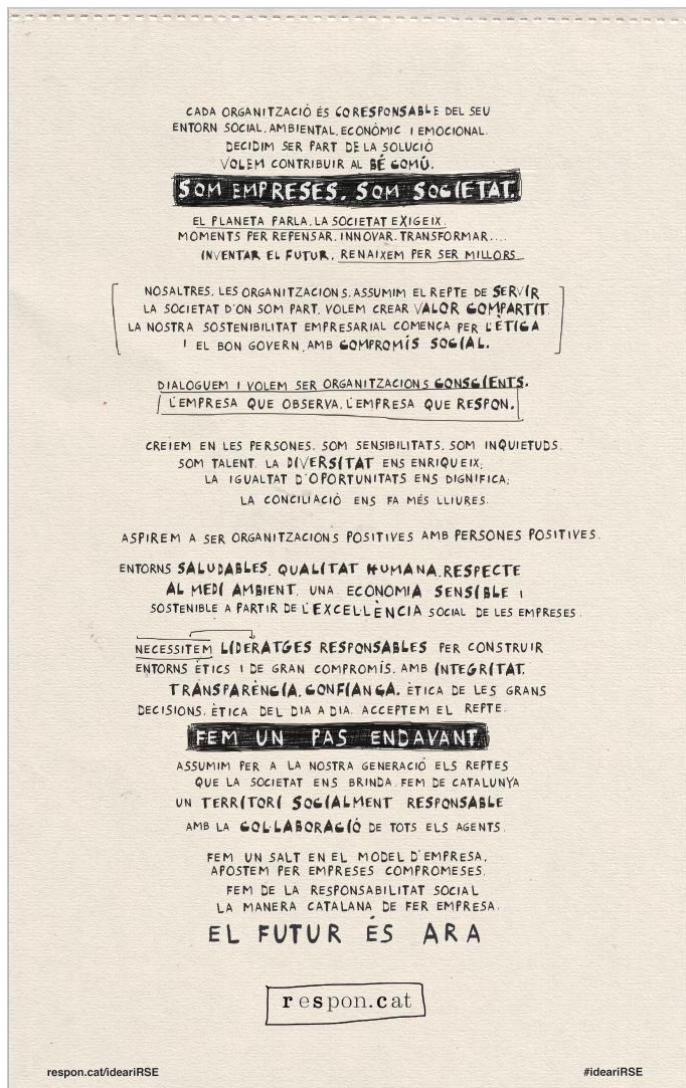

Posar en valor

Divulgar cursos, recursos, guies, etc.

Divulgar i promoure jornades

Iniciatives concretes (per exemple, bosses de col·laboració, plans pilot implantació)

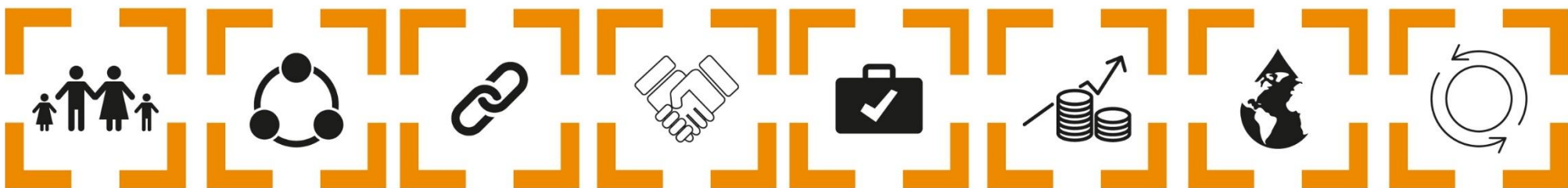

Fragment de l'[Ideari Respon.cat de l'RSE](#) convidant a fer de Catalunya un Territori Socialment Responsable. El projecte Focus hi contribueix identificant reptes del territori que empreses i organitzacions poden abordar i contribuir a solucionar des del seu compromís d'RSE.

RSE

Us convidem a incorporar
els **focus** en la gestió de la
vostra Responsabilitat Social

Cohesió social

Desenvolupament
del capital humà

Compromís
amb la comunitat
i aliances

Ètica de les
organitzacions

Generació
d'ocupació i de
qualitat

Desenvolupament
econòmic
responsable

Compromís amb
el territori

Economia
circular